

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 29 april 2020

Datum GS-besluit : 2 juni 2020

Vragen nr. 60

Vragen van de heer **G.L.J. Leerink** (PvdA) over biomassacentrale.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 29 april 2020 door het lid van Provinciale Staten, de heer **G.L.J. Leerink** (PvdA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Uit onderzoek van platform voor onderzoeksjournalistiek Investico voor Trouw en De Groene Amsterdammer blijkt dat de vergunningverlening door de provincie Noord-Holland aan de biomassacentrale in Diemen is gebaseerd op verouderde 'papieren vergunningen', waardoor er in de praktijk in de nieuwe op hout gestookte centrale meer stikstof mag worden uitgestoten dan in de oude situatie het geval was. Dit terwijl de Provincie de vergunning heeft verleend op basis van het feit dat er in de nieuwe situatie juist minder stikstof zou vrijkomen. Volgens de onderzoekers kreeg de oude gascentrale in Diemen in 2015 een vergunning waarmee zij jaarlijks 1000 ton stikstofoxide zou kunnen uitstoten. Die toestemming was 'abusievelijk' veel te ruim: in werkelijkheid stootte de centrale in de jaren erna tussen de 245 en 325 ton uit per jaar. Na oplettendheid van milieuactivisten werd de 1000 ton wat bijgesteld. Maar in de vergunning die deze maand werd verstrekt gebruikt de provincie nog altijd een veel te hoge 'papieren' waarde om te beargumenteren dat de uitstoot afneemt.

Wat de PvdA betreft kan het niet zo zijn dat de stikstof ruimte die op dit moment met veel maatschappelijke weerstand wordt gecreëerd, niet ten goede komt aan de natuur en het bouwen van huizen, maar wordt opgesoupeerd door een omstreden biomassacentrale. De berichtgeving in o.a. Trouw is voor de fractie van de PvdA dan ook aanleiding tot het stellen van de volgende vragen.

INLEIDING ANTWOORDEN

Vattenfall heeft medio 2018 vergunningen aangevraagd bij gedeputeerde staten van Noord-Holland voor de bouw en ingebruikname van een biomassacentrale in Diemen. Hiervoor is

zowel een Omgevingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer nodig als een natuurvergunning op grond van de Wet natuurbescherming. Daarnaast moest de gemeente Diemen een Verklaring van geen bedenkingen afgeven op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening.

De provinciale Omgevingsvergunning ziet toe op de emissies die uit de schoorsteen komen, de natuurvergunning op de depositie op natuurgebieden.

De Omgevingsvergunning moet verstrekt worden wanneer een installatie technisch aan de wettelijke vereisten voldoet. Aan de natuurvergunning ligt altijd de afweging ten grondslag of de omringende natuur de depositie kan dragen. Reeds vergunde rechten kunnen echter niet zo maar worden ingenomen en vormen daarom in beginsel het uitgangspunt voor nieuwe vergunningverlening. De provinciale Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland (verder Beleidsregel) gaat – mede op advies van de Landsadvocaat – uit van in het verleden vergunde rechten en niet van de feitelijke uitstoot van een onderneming.

De ontwerp-Omgevingsvergunning en de ontwerp-natuurvergunning hebben beide begin 2019 ter inzage gelegen. De provinciale Omgevingsvergunning is vervolgens zomer 2019 verleend, de natuurvergunning in april 2020.

De natuurvergunning heeft vertraging opgelopen omdat vergunningverlening voor stikstofbesluiten als gevolg van de uitspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof (PAS) op 29 mei 2019 vanaf dat moment tot medio december 2019 heeft stilgelegen. Bovendien heeft Vattenfall de aanvraag in de tussentijd aangepast en aangevuld mede naar aanleiding van de ingediende zienswijzen. Daardoor is pas recent de definitieve natuurvergunning verleend.

Van belang voor een goed begrip van deze zaak is dat 90% van de vergunde stikstofruimte bestemd is voor de twee gascentrales (DW33 en DW34) op het terrein van Vattenfall in Diemen. Deze gascentrales produceren elektriciteit voor het landelijke net en moeten kunnen bijspringen wanneer er landelijk een stroomtekort is. De natuurvergunning moet hiervoor ruimte bieden, net zoals de vorige natuurvergunning dat deed.

In juni 2019 hebben de provincie, de betrokken gemeenten en Vattenfall een aanvullend convenant gesloten over deze biomassacentrale met op verschillende punten verdergaande afspraken dan wettelijk mogelijk was. De aanleiding voor dit convenant was, dat we de zorgen deelden die breed leefden omtrent grootschalige biomassacentrales, zorgen waaraan ook het coalitieakkoord refereert, maar ook moesten constateren dat er – gelet op het bovenstaande – geen grond was de benodigde vergunningen niet te verstrekken.

Het aanvullende convenant bevat onder andere afspraken over de duurzaamheid van de biomassa en het vervoer van de haven naar de locatie in Diemen, de tijdelijkheid van het volcontinu gebruik van biomassa en het gezamenlijk ontwikkelen van alternatieve duurzame warmtebronnen.

Omdat de vergunningen al ter inzage hadden gelegen ten tijde van de coalitieonderhandelingen, hebben de onderhandelende partijen destijds afgesproken dat de passage in het coalitieakkoord geen betrekking kon hebben op de biomassacentrale in Diemen. Die was daarvoor toen al in een te ver gevorderd stadium. Dit is gemeld bij de presentatie van

het coalitieakkoord en dit hebben we later desgevraagd ook schriftelijk aan de gemeente Diemen laten weten toen zij hun Verklaring van geen bedenkingen moesten verstrekken.

Landelijk speelt nu dat er nieuw biomassabeleid in ontwikkeling is. Het Rijk komt met een nieuw duurzaamheidskader voor biomassa. Het is echter niet zo dat vooruitlopend daarop al van bovenstaande wettelijke kaders kan worden afgeweken. Pas wanneer dat nieuwe beleid in nieuwe wettelijke kaders is vertaald, door het Rijk of door onszelf als provincie indien nodig, kunnen wij eventueel anders handelen.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Is het college van GS bekend met het onderzoek van Investico?

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Is het juist dat de vergunning verlening in 2015 abusievelijk veel te ruim is geweest en dat hierdoor de gascentrale aanzienlijk minder stikstof uitstootte dan volgens de vergunning mocht? Kunt u toelichten waarom dit wel of niet juist is? Indien juist: wie was verantwoordelijk voor deze fout en hoe en wanneer is deze fout gecorrigeerd?

Antwoord 2:

Het klopt dat in de vergunning uit 2015 abusievelijk een te ruime emissie is opgenomen. Het klopt niet dat daardoor de gascentrale minder stikstof uitstootte dan volgens de vergunning mocht. Er is altijd emissieruimte nodig voor het opvangen van pieken in de elektriciteits- en/of warmtevraag. De jaarlijkse stikstofuitstoot moet dus kunnen variëren, maar wel altijd onder het toegestane plafond blijven. Om die reden zijn de milieu- en natuurvergunning veelal ruimer, om die noodzakelijke fluctuatie mogelijk te maken.

De vergunning uit 2015 is gebaseerd op de aanvraag en de passende beoordeling bij die aanvraag. In de aanvraag met passende beoordeling en de Wnb-vergunning van 2015 is per ongeluk geen rekening gehouden met een toen al in de Omgevingsvergunning opgenomen (strenger dan wettelijke) norm voor NOx op grond van best beschikbare technieken. Daardoor is in 2015 een verschil ontstaan tussen de vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) en de Omgevingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer. Vattenfall heeft dit vorig jaar geconstateerd, mede naar aanleiding van ingediende zienswijzen. Dit is gecorrigeerd in de nieuwe vergunning.

Om herhaling te voorkomen, wordt de beoordeling van een aanvraag op grond van de Wet natuurbescherming afgestemd met de beoordeling in het kader van de Omgevingsvergunning. In de Omgevingsvergunning wordt meer in detail ingegaan op alle milieu-onderdelen van het gehele complex. Door die aspecten meer te betrekken bij de vergunningaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming, kunnen dit soort omissies worden voorkomen.

Vraag 3:

Is het juist dat het verstrekken van een vergunning voor de nieuwe biomassacentrale is gebaseerd op deze oude –te ruime– vergunning, in plaats van op de feitelijke stikstof uitstoot van de gascentrale? Kunt u toelichten waarom dit wel of niet juist is?

Antwoord 3:

De vergunning voor de nieuwe biomassacentrale is gebaseerd op de naar beneden bijgestelde emissieruimte uit de vergunning van 2015. In de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland (Beleidsregel) wordt niet van de feitelijke uitstoot uitgegaan, maar van de vergunde uitstoot voor zover de vergunde capaciteit ook feitelijk gerealiseerd is. In dit geval is intern gesaldeerd met de naar beneden bijgestelde gecorrigeerde vergunde rechten en wordt voldaan aan de Beleidsregel.

Vraag 4:

Hoe is de hoeveelheid vergunde stikstof uitstoot in de nieuw verleende vergunning tot stand gekomen en met welke onderliggende argumentatie?

Antwoord 4:

Er zijn berekeningen gemaakt van de uitstoot van de verschillende bronnen binnen de inrichting. Er is een verschilberekening met het rekenprogramma voor stikstofdepositie, AERIUS, gemaakt. In die verschilberekening wordt de eerder vergunde emissieruimte van de inrichting vergeleken met de nieuwe gewenste emissieruimte van de inrichting.

Aan de hand van de onderstaande delen uit tabellen uit de nieuwe vergunning blijkt dat de emissie van NOx in totaal afneemt. Ook blijkt uit die informatie dat de emissie voor DM33 en DM34 lager wordt, zodat er emissieruimte ontstaat voor de biomassacentrale zonder dat dat leidt tot een toename in de totale emissie van NOx vanuit de inrichting. Uit de verschilberekeningen van AERIUS blijkt dat de depositie ook nergens toeneemt.

Tabel 1. De neerwaarts gecorrigeerde Nb-wet-vergunde situatie uit 2015

Max. emissie NOx (ton)

DM 34	446,410
DM 33	788,400
HWC 1,2 en 3	73,584
HWC 4	24,528
HWC 5	24,528
Totaal	1.357,450

Tabel 2. Beoogde situatie met biomassacentrale

Max. emissie NOx (ton)

Biomassacentrale (incl.vrachtverkeer)	62,63
DM 34	313,56
DM 33	418,00
HWC 1,2 en 3	25,20
HWC 4	8,40
HWC 5	8,40
Totaal	836,19

Vraag 5:

Indien de hoeveelheid vergunde stikstof uitstoot in de nieuw verleende vergunning hoger ligt dan de feitelijke uitstoot van de oude gascentrale, hoe verhoudt zich dit tot het vastgestelde beleid dat juist gebaseerd is op het verminderen van stikstof uitstoot en wat betekent dit voor de juridische aanvechtbaarheid van dit besluit?

Antwoord 5:

De provinciale Beleidsregel gaat – mede op advies van de Landsadvocaat – uit van in het verleden vergunde rechten en niet van de feitelijke uitstoot van een onderneming. De aanvraag voldoet aan de regels voor intern salderen. Ondanks dat het beleid op het verminderen van stikstofuitstoot is gericht, dienen vergunde rechten wel gerespecteerd te worden. Omdat van reeds vergunde rechten gebruik wordt gemaakt en dat conform de Beleidsregel ook is toegestaan, is het zonder meer weigeren van de vergunning risicovol en zonder een behoorlijke nadeelcompensatie niet reëel.